

Timmermännen Karl-Oskar Momark (tv) och Magnus Lagerkvist har ett tålamodskrävande arbete med renoveringen av Wetsera.

FOTO: CHRISTER BERGSTRÖM

När den gamla bordläggningen revs upptäckte Wetseras Vänner hur omfattande skadorna var.

FOTO: CHRISTER BERGSTRÖM

Björn Björebäck, Wetseras vänner, blev närmast chockerad över det tillstånd det gamla fartyget befann sig i.

FOTO: CHRISTER BERGSTRÖM

Så skinande blank kommer bordläggningen på Wetsera att bli efter renoveringen.

FOTO: CHRISTER BERGSTRÖM

Ett skepp i behov av nödhjälp

Det blir inte alltid som man tänkt sig. Nej, det stämmer bra på de förväntningar Wetseras Vänner hade för att göra den gamla råseglaren Wetsera segelbar. Det visar sig att den gamla damen är i sämre skick än väntat.

ÖREGRUND
Christer Bergström
christer.bergstrom@unt.se 018-478 13 55

Trots obehagliga överraskningar och fördyringar i restaureringen avskräcks inte medlemmarna i Wetseras Vänner att fortsätta det tålamodskrävande uppdraget.

– Vi visste inte vad som döljde sig bakom den gamla bordläggningen, det visade sig att all bordläggning som varit över vattenlinjen var rutten, den liknade matjord och var mycket sämre skick än vi någonsin kunde tro, förklarar Björn Björebäck.

Nu står han i fartygets kölsvin. Belysningen är dämpad och vi är omgivna av arbetsmaterial för restaureringen. Tätt intill arbetar de båda timmermännen Magnus Lagerkvist och Karl-Oskar Momark oförtröttligt med att limma samman kölsvinet av nya plankor i ek. Doften av ek och lim tränger sig på.

Wetseras Vänner tog över fartyget för fyra år sedan och förra sommaren, år 2013, lyftes Wetsera upp med en stor upptagningsvagn för att transporteras till området på Öregrunds Marinservice AB för att få ny bordläggning. Ingen hade tidigare på det sättet lyft upp ett så här gammalt fartyg.

Wetsera är inte bara lång, hon är även tung, tio ton bly fanns i barlasten.

– Sedan vi tog över henne har vi gjort av med cirka två miljoner kronor i olika åtgärder för att få henne segelbar. När vi tog upp henne förra året hade vi räknat med att få henne klar till den här sommaren, men när vi började bordläggningen såg vi hur omfattande skadorna var, säger Björn Björebäck.

> ”Vi ska göra henne till ett visitkort för Öregrund och en turistmagnet för staden.”
>
> Björn Björebäck, ordförande för Wetseras vänner.

Upptäckten var i det närmaste chockerande. Nu när renoveringen kommit ungefär halvvägs börjar pengarna att ta slut. På kontot finns ett fyrsiffrigt belopp, men föreningen behöver omkring 2,5 miljoner kronor för att slutföra renoveringen.

– Vi gör mycket nu för att samla in pengar och vi behöver all hjälp vi kan få. Det viktiga är att få henne sjösatt så fort som möjligt. Om vi inte får in de pengar som vi behöver får vi låna pengar, framför allt gäller det att behålla timmermännen, säger Björn Björebäck och berättar att frånsett pengar från Upplandsbygd Leader som är ett EU finansierat projekt så finansieras renoveringen på flera olika sätt.

Wetseras vänner driver exempelvis Öregrunds gästhamn ideellt och överskottet från hamnavgifterna går till Wetsera. Medlemsavgifter från vänföreningens nära 100 medlemmar och sponsring är några andra sätt och det finns fonder som har kriterier som passar sådana här projekt.

För några år sedan avslutades arbetet med riggen. Masten har lagats och en helt ny massiv mastfot har monterats. Virket till riggen kommer från Hållnäshalvön och var det första stora projektet som genomfördes på Wetsera.

All spant och relingsstötter är bytta.

Nu återstår ett mödosamt arbete med att bland annat byta ut hela däcket med däcksbalkar.

I skrivande stund har omkring 50 ton ek förbrukats i renoveringen, en stor del av den eken är *Den Kungliga eken* från odlingen på Visingsö.

Ursprungstanken för Wetseras Vänner är densamma nu som när föreningen tog över fartyget:

– Vi ska göra henne till ett visitkort för Öregrund och en turistmagnet. Öregrund är en gammal skuthamn och självklart ska vi då ha en skuta, som förr i tiden. Vi riktar in verksamheten på att göra Wetsera funktionsanpassad för individer med funktionsvariation. Vi planerar för en seglarskola med övernattning i skeppet och en roligare simskola, eftersom Wetsera är ett systerskepp till Pippi Långstrumps skuta i filmen, säger Björn Björebäck.

Fakta

Ett fartyg med en lång historia

- Wetsera byggdes år 1891 på Vikens varv i Helsingborg. Hon uppkallades efter baronessan Maria Vetsera som dramatiskt tog sitt liv i det så kallade Mayerlingdramat 30 januari 1889.

Wetsera byggdes som en slättoppad skonare men byggdes omkring år 1937 om till Galeas. Hon gick med last ända fram till mitten av 1950-talet. I dag har Wetsera en maskinstyrka på 135 hästkrafter och med hjälp av dessa når hon en fart på 8 knop.

Wetseras sammanlagda segelyta är på cirka 300 kvadratmeter. Längden i vattenlinjen är 15,72 meter och totallängden inklusive roder och bogspröt är dryga 21 meter.

Bredden är 5,55 meter och djupgåendet utan last är 1,90 meter. Den 22 maj 2010 styrdes Wetsera från sin tidigare hemmahamn Östhammar till Öregrund.

För mer information om föreningen och kontakt: www.wetsera.se